

Pored duševnog i tjelesnog zdravlja, skladni odnosi čine temelj kvalitetnog života. Upravo o odnosima ovisi da li će neka osoba biti sretna ili ne. O odnosima također ovisi da li je određena osoba uravnotežena ili ne. Osoba koja izbjegava odnose s drugim ljudima ili je većina njenih odnosa loša, ne može se nazvati zdravom osobom. Tako su odnosi i njihova kvaliteta vrlo dobro dijagnostičko sredstvo jer direktno ukazuju na stanje u kojem se osoba nalazi. Čovjek mora imati barem jedan kvalitetan odnos da bi uopće mogao početi s bilo kojim oblikom terapijske intervencije. Ukoliko ga nema, neće imati pravi motiv za ostvarenje promjene koju donosi terapijska intervencija, neće moći dobiti potrebnu podršku i potvrdu o uspješno izvedenoj intervenciji od bliske osobe iz svoje neposredne okoline, niti će imati odnos kao osnovno sredstvo kroz koje se manifestira i ostvaruje novonastalo stanje svijesti. Tada je bolje da terapijska intervencija započne kreiranjem jednog kvalitetnog odnosa, a tek kad se odnos ostvari osoba može prijeći na druge vrste rada.

Odnosi predstavljaju izuzetno bitnu dimenziju ljudskog postojanja. Ako malo pažljivije promotrimo što je to u stvari sam život, doći ćemo do saznanja da je život u svojoj suštini proces koji se odvija između ljudi, odnosno odnos između bića koja tvore životni lanac. Ukoliko postoji odnos, postoji i život. Život bez odnosa nije moguć. Kada život sagledamo s nivoa duhovne realnosti, tada postoji direktna povezanost svih oblika života i svih bića koja ga sačinjavaju. Naime, potražimo li zajednički nazivnik različitim mističnim iskustvima, onda će to biti stanje sveopćeg jedinstva. Bog je sveprisutan i jedan upravo zbog toga što čini samu suštinu svih pojedinačnih životnih formi. Ukoliko kod duhovnog iskustva ne postoji razlika između objekta i subjekta, ukoliko svi pojavni oblici imaju istovjetnu suštinu, tada na energetskoj i spiritualnoj razini postoji svojevrsna mreža odnosa između svih živih bića. Upravo zato nije moguće ne biti u odnosu - samim svojim postojanjem mi smo već uključeni u mrežu mnogobrojnih odnosa. Čak i u ekstremnim slučajevima kao što je, na primjer, spiritualno pustinjaštvo, postoji neka vrsta odnosa koja pustinjaku omogućuje kontinuiran razvoj, a to je odnos između pustinjaka i Boga. Zato odnosi ne moraju nužno postojati samo između tjelesnih bića. Iako su konkretni međuljudski odnosi najbitnija vrsta odnosa, za mnoge će ljude veoma bitan aspekt odnosa činiti neka vrsta komunikacije s duhovnim bićima. Ono što je ovdje bitno jest da odnosi neminovno postoje i ostvaruju se između svjesnih bića, bila ona tjelesna ili bestjelesna.

Svaki je odnos, između ostalog, sredstvo pomoću kojeg bića koja jesu u odnosu ostvaruju svoje ciljeve. Niti jedan cilj na kojem netko radi ne može biti ostvaren isključivo samostalnim naporima. To, naravno, ne znači da treba podilaziti vlastitim slabostima i oslanjati se pretjerano na druge, odnosno biti ovisan o tuđoj pomoći. To znači da odnosi neminovno postoje i služe kao sredstvo ostvarenja naših ciljeva, htjeli mi to li ne. Pomoć drugih ljudi, njihovo usmjeravanje, suradnja ili inspiracija omogućit će nam ostvarenje najrazličitijih ciljeva, kako onih dubokih, tako i onih svakodnevnih. Istovremeno, kvalitetna suradnja s drugim ljudima također dovodi i do

"sinergije", što je pojam koji označava stvaranje nove kvalitete koja nastaje udruživanjem određenog broja ljudi usmjerenih prema zajedničkom cilju. Tako, na primjer, zbroj energija petoro ljudi nije pet, nego otprilike sedam. Zato se udruženim snagama daleko lakše ostvaruju osobni ciljevi.

Neki ljudi možda smatraju da odnosi nisu bitni ili da čak koče individualni razvoj. Premda kod raznih osoba mogu postojati različite sklonosti (prema individualizmu ili socijalizaciji), činjenica je da se ljudi razvijaju na dva osnovna načina:

- kroz samostalan rad na sebi
- kroz odnose s drugim ljudima i zajednicom.

Svim velikim individualistima jednostavno treba publika koja će prepoznati i potvrditi njihova individualna dostignuća. Istovremeno i svakoj će izrazito društvenoj osobi nužno trebati periodi samoće kako bi se pozabavila osobnim potrebama, razvila kreativnost ili uz odmak sagledala zbivanja koja prate njen društveni život. Individualni osobni razvoj provjerava se i potvrđuje kroz odnose, a neki tipovi odnosa ga direktno potiču. Postoji čitav niz odnosa koje možemo smatrati sredstvom našeg razvoja. Izvorna intencija većine odnosa u kojima se nađemo jest učenje određene lekcije i mogli bismo ih povezati s tri osnovna cilja našeg postojanja kao ljudskih bića. Neki odnosi služe prvom cilju, a to bi bilo duhovno prosvjetljenje. Drugi odnosi potpomažu našu kreativnu realizaciju. Treći služe našem duševnom pročišćenju.

KARMIČKE VEZE

Popularna novoeonska terminologija uvela je pojam takozvanih "karmičkih veza" u sustave osobnog razvoja. Taj se pojam koristi pri opisu vrlo različitih tipova odnosa. Ponekad se karmičkom vezom smatra odnos koji ima posebnu dubinu i snagu, neovisno o njegovom pozitivnom ili negativnom karakteru. Ponekad je riječ o sretnoj i ispunjavajućoj vezi koja se uspješno ostvaruje bez prevelikog truda. Ponekad karmička veza osobi nameće određene

obaveze i dužnosti koje nije lako ispuniti. Najekstremniji oblik karmičke veze jest izrazito loš odnos koji snažno opterećuje osobu, stvara joj velike probleme i naizgled ne nudi nikakvo pozitivno rješenje osim dugotrajne patnje. Zajedničko svim tim oblicima odnosa jest snažan intenzitet, bio on pozitivan ili negativan. No, ja ću karmičkom vezom zvati odnos opterećen negativnim duševnim stanjima i djelima koja prema zakonu karmičkog povrata izazivaju odgovarajuće posljedice, odnosno probleme. Karmička je veza, naime, opterećena traumatskim iskustvima te neprirodnim oblicima vezanosti koji su se u sadašnju inkarnaciju prenijeli iz prošlih života. Razlog zbog kojeg se neka negativna iskustva ne otpuste u periodu pročišćenja koje duša prolazi između dviju inkarnacija jest u lekciji koja leži iza takvog iskustva. Lekcije koje nisu naučene prenose u buduće inkarnacije da bi konačno bile svladane.

Treba znati da su svi odnosi također sredstvo manifestacije ljubavi - oni su ljubav u akciji. Sva ljudska bića posjeduju potencijal za potpuno ispunjene odnose. Zato je prava pozadina takozvanih karmičkih veza ljubav koja nije do kraja realizirana. Tako se ona ponekad pretvara u mržnju, žudnju, patnju, odnosno najrazličitije druge oblike ljubavnih devijacija. Suština svih međuljudskih odnosa jest ljubav i ona će se nastojati ostvariti u svojem najčišćem i najizvornijem obliku, pogotovo kad je riječ o odnosima s bliskim osobama. Međutim, ukoliko je netko opterećen traumatskim iskustvom i lošim navikama, neće mu biti lako prepoznati ljubav kao izvornu prirodu odnosa, pogotovo onda kada odnos prijeđe u svoju negativnu suprotnost pa umjesto da bude izvorom sreće, postane izvorom velike patnje. Sređivanje odnosa koji su se na bilo koji način pogoršali jedan je od najtežih životnih procesa i vjerojatno najveći problem s kojim se ljudska rasa u ovome trenutku suočava. Upravo zato ovo polje zahtijeva posebnu pozornost.

SREĐIVANJE OBITELJSKIH ODNOSA

Obiteljski odnosi jesu temelj svemu što će se događati u životu pojedinca. Zato oni predstavljaju temelj svake terapijske intervencije. Nema ništa misteriozno u sređivanju obiteljske karme, riječ je o izgradnji odnosa koji bi trebali biti utemeljeni na zdravoj međusobnoj povezanosti članova obitelji. Umjesto da se, kao kod nekih suvremenih terapijskih sustava, radi samo na kidanju veza, moje je iskustvo da do samostalnosti i zrelosti članova obitelji daleko prije dovodi zdrava i prirodna povezanost, negoli prekid veza koji je obično praćen nadobudnom težnjom prema nekoj vrsti umišljene "neovisnosti" i "samostalnosti" kojom se samo maskira snažna potreba za obiteljskom ljubavlju. Zvuči paradoksalno, ali upravo nas povezivanje oslobađa. Negativne oblike vezanosti svakako treba prekinuti, ali zatim treba obaviti proces povezivanja. Tako je način na koji se većina problematičnih obiteljskih odnosa može riješiti upravo proces

međusobnog povezivanja članova obitelji.

Naime, osnovu obiteljskih odnosa treba činiti nadosobna, bezuvjetna ljubav. Ukoliko ne postoji niti jedno drugo životno područje na kojem je moguće ostvariti bezuvjetnu ljubav kao jednu od bitnih čovjekovih motivacijskih potreba, onda nam uvijek preostaje naša obitelj. Ona je, uostalom, tome i namijenjena. No, na žalost, naši obiteljski odnosi nisu uvijek takvi. Umjesto da prihvatimo članove obitelji takve kakvi jesu, mi ćemo ih bespoštedno kritizirati. Kritika, naravno, samo odražava ono što u stvari mislimo o sebi, ali mi toga obično nismo svjesni. Prema nekim članovima obitelji odnosit ćemo se isuviše posesivno. Nećemo ih puštati da se sami pobrinu za sebe, nego ćemo se petljati u njihove živote, misleći da znamo što je za njih najbolje. Prema nekima ćemo se odnositi hladno i rezervirano. U vlastitu djecu projicirat ćemo svoje neostvarene ambicije. Svoga ćemo partnera terorizirati ljubomorom, a roditelje okriviti za negativne osobine koje imamo ili neostvarene životne ciljeve. I tako dalje.

Međutim, koliko god nam članovi obitelji izgledali nezanimljivo ili opterećujuće, treba se prisjetiti da smo ih sami sebi odabrali. Duša prije svoga inkarniranja bira obitelj u kojoj će se pojaviti, kao i obitelj koju će kasnije sama stvoriti. Članovi obitelji sasvim će sigurno biti duše s kojima smo se susreli u prijašnjim egzistencijama i s kojima smo prilično snažno povezani. Osobe koje tvore našu užu obitelj nisu bilo tko. To su ljudi koje smo odabrali da bismo s njima ostvarili odnos ispunjen bezuvjetnom ljubavlju, čak i onda kada tako nešto izgleda nemoguće. Zato će i prepreke ostvarenju ovakvog cilja biti prilično velike. Naime, kada je neki dio naših obiteljskih odnosa opterećen negativnom karmom, takvi odnosi u praksi nalikuju više na prokletstvo negoli na ideal bezuvjetne ljubavi.

No, koje bi bile karakteristike bezuvjetne ljubavi? Njezine su osnovne osobine prihvaćanje druge osobe onakvom kakva jest, potpuna podrška njenoj osobnosti, podrška njenim ciljevima i podrška njenoj neovisnosti. Pored razumijevanja i topline, bezuvjetna će se ljubav ponekad manifestirati kao napuštanje čvrste vezanosti koja može dovesti i do međusobnog udaljavanja. Tako je bezuvjetna ljubav ponekad i nemilosrdna, ali samo ako je promatramo površno. Naime, ukoliko neki član obitelji nije spreman primiti našu ljubav ili je čak u otvorenom sukobu s nama zbog takve naše težnje, treba pribjeći taktici udaljavanja. Takvo udaljavanje, međutim, nipošto ne bi smjelo biti poslijedicom naše uvrijeđenosti, dakle negativne namjere, već bi trebalo biti odrazom nemilosrdne ljubavi koja se manifestira kao ne-ljubav ili ljubav u mirovanju. Dobar se dio obiteljskih veza u pozitivnom smislu ostvaruje kroz ljubav u mirovanju jer negativna karma ne dozvoljava ništa više od toga. No, i ljubav u mirovanju vodi do pomaka. Prije ili kasnije osobe s kojima smo prekinuli kontakt, zbog toga što nismo željeli sudjelovati u negativnom tipu odnosa, shvate poruku. Tada se ne-ljubav obično pretvara u otvoreno izražavanje ljubavi.

Obiteljski odnosi mogu se promatrati i kroz prizmu teorije sustava pa će tako svaka obitelj predstavljati sustav sastavljen od niza različitih elemenata koji su međusobno povezani i služe zajedničkom cilju. Svaki član predstavlja jedan kotačić mehanizma koji zovemo obitelj. Zato će se svaka promjena u pojedinom članu obitelji odraziti na ostale članove te time i na obiteljske odnose. To znači da će rad na uzrocima karmičkog problema stvoriti novu realnost unutar neke osobe, a njezinu će promjenu ponajprije i najdublje osjetiti članovi uže obitelji. Oni ponekad reagiraju pozitivno na promjene koje uoče ili nesvjesno osjećaju, ali jednako tako često reagiraju i negativno, čak i kad je riječ o izuzetno pozitivnim promjenama. Naime, novi stupanj svijesti i novi ciljevi koje osoba stvara nakon rada na traumatskom iskustvu odrazit će se direktno na ljude s kojima je povezana obiteljskim vezama.

Ukoliko se naša promjena iz nekog razloga ne sviđa članovima naše obitelji, oni će nas pokušati povući nazad, prema staroj realnosti. Ako im ne dozvolimo da nas vuku nazad, mi ćemo morati članove svoje obitelji povući naprijed, a to je ponekad neizvedivo. Treća je mogućnost napuštanje obitelji koja nas vuče nazad, odnosno osamostaljenje. Međutim, upravo je povezivanje način na koji je moguće izbjeći većinu obiteljskih problema koji nastaju našom osobnom transformacijom. Zato je veoma dobro nakon svakog rada na osobnoj transformaciji sebe ponovo povezati s članovima uže obitelji. Povezanost donosi čitav niz pozitivnih posljedica kao što su:

-obnavljanje prekinute ili površne komunikacije,

-iskrenost,

-otvorenost,

-razumijevanje,

-tolerancija,

-prihvatanje,

-podrška,

-otpuštanje,

-oslobađanje i razdvajanje,

-opraštanje,

-suradnja,

-pozitivan utjecaj (inspiriranje promjene),

-iscjeljenje fizičke ili duševne bolesti.

Proces povezivanja

Povezivanje se može obaviti na slijedeći način. Nakon rada na uzroku nekog problema, osoba se povezuje sa svojom nadsviješću i promatra da li je traumatsko iskustvo na kojem je radila proizvelo poremećaj odnosa s nekim članom uže obitelji. Možda je osoba radila na rješavanju nekog obiteljskog odnosa pa tada neće morati tražiti koji je odnos poremećen - radit će na povezivanju s osobom s kojom ima problem. Tada će sebe jednostavno povezati energetskim nitima iz zona vlastitih čakri sa čakrama člana obitelji. Naime, povezivanje se odvija kroz sve aspekte naše osobnosti koje simboliziraju čakre dvostrukih aspekata, dakle one koje imaju i prednji istražnji aspekt. Osoba će tako vizualizirati da iz zone prednjeg aspekta svoje druge

čakre šalje jednu svjetlosnu nit u zonu druge čakre člana svoje obitelji. Na isti način povezujemo i sve ostale čakre, od druge do šeste. Prvu čakru možemo povezati svjetlosnom niti sa središtem Zemlje kako bismo se dobro uzemljili, a sedmu, krunsku čakru povezujemo s Nebom, s duhovnim svijetom, kako bismo bili povezani s vlastitim izvorom. Ovaj tip rada također primjenjuje Barabara Ann Brennan, duhovna iscjeliteljica koja je svoj način tretiranja niti opisala u svojoj knjizi "Light emerging", danas već klasiku na polju energetskog liječenja. Dodatne informacije o ovom tipu rada čitatelj može pronaći u njezinoj knjizi.

Ovakav će energetski rad proizvesti određene posljedice. Neke su osobe sebe povezale s članovima obitelji s kojima nisu komunicirale godinama i sutradan bi im se dotična osoba javila telefonom i razgovarala s njima kao da se ništa nije dogodilo. Jedna se osoba na mojem tečaju u jutarnjem dijelu programa povezala s ocem koji živi na Novom Zelandu i s kojim se dulje vrijeme nije čula. Zatim smo svi zajedno otišli na ručak. Kako je ta osoba bila vlasnik stana u kojem se tečaj održavao, nakon povratka s ručka dočekala ju je očeva poruka na telefonskoj sekretarici. Svi sudionici i ja kao voditelj tečaja bili smo svjedoci učinkovitosti povezivanja. Naravno, ovo je bio samo početni impuls, ali povezivanje treba nekako početi pa je uspostava komunikacije uvijek neophodan prvi korak. Međutim, neke se osobe nakon povezivanja posvade s članom svoje obitelji. Energetska povezanost na vidjelo izvlači neizrečene zamjerke ili dugotrajno nezadovoljstvo nečijim ponašanjem. Takva iskrenost i otvorenost može dovesti do privremenog sukoba, ali sukob je u ovom slučaju zdrav proces koji sasvim sigurno vodi prema raščišćavanju odnosa, a ne prema njegovom zamrzavanju.

Možda će se ovaj tip terapijske intervencije nekome učiniti površnim ili simplicističkim. Međutim, povezivanje jednako efikasno tretira teže oblike nezdravih obiteljskih odnosa, kao i blaže oblike nesamostalnosti. Prilikom povezivanja na površinu izlazi sve ono što odnos čini lošim. Tako povezivanje vrlo precizno ukazuje na karakter problema koji postoji u odnosu. Ono na površinu izvlači obiteljske tajne, projekcije roditeljskih neostvarenih težnji u djecu ili poremećaje u odnosima između roditelja. Povezivanje, naime, prvo mijenja percepciju i odnos osobe prema članu obitelji s kojim se povezuje te na adekvatan način priprema teren za neposredno i konkretno raščišćavanje odnosa. To znači da povezivanje uvodi osobu u stanje univerzalne ljubavi prema članu obitelji s kojim se povezala i time stvara kvalitetan preduvjet za nastavak rada.

Nakon čišćenja uzroka problema te energetskog rada na povezivanju mi ćemo se morati suočiti s osobom, razgovarati s njom i kroz otvorenu komunikaciju dovesti odnos i u praktičnom smislu do nekog aspekta univerzalne, nadosobne ljubavi. Način na koji ćemo ovo izvesti prepušta se našoj osobnoj volji, spretnosti i vještini. Terapijska intervencija ponekad može zamijeniti neposredno suočavanje, ali u većini slučajeva ne može. Jedina pomoć (pored pripreme terena radom na uzrocima te energetskim povezivanjem) bit će informacije koje možemo dobiti od naše nadsvijesti. Njima ćemo biti usmjereni prema najspretnijem komunikacijskom modelu koji

možemo koristiti prilikom raščišćavanja odnosa, a zatim nam preostaje konkretno suočavanje.

Odnos roditelj - dijete

Veoma bitna stvar kod roditeljskih odnosa jest da oni budu upravo to što i jesu. Odnos između roditelja i djece mora biti upravo odnos između roditelja i djece. Prvo i osnovno, roditelj bi trebao biti odrasla osoba, spremna za vlastitu ulogu. On/ona mora biti u identitetu roditelja. Otac mora preuzeti identitet oca, a majka identitet majke. Osnovni identitet majke mora biti - majka. Pored toga ona vlastitom djetetu može biti prijateljica ili suigrač u igri. No, osnovni identitet u kojem se nalazi majka ne može biti identitet prijateljice. Taj identitet može biti prateći identitetu roditelja, ali ne smije biti osnovni. Dijete od roditelja očekuje da mu budu roditelji. Zato je uloga roditelja vrlo jednostavna, roditelj treba biti roditelj.

To konkretno znači da je roditelj osoba koja djetetu postavlja granice i pravila koja važe za njega kao osobu te za odnos između djeteta i sebe. Osoba u identitetu roditelja mora također imati i kvalitetan odnos sa svojim partnerom. Roditelju ne treba dijete da bi kroz njega realizirao svoju potrebu za partnerskim odnosima. Takva osoba ima dijete zato što ga želi, a ne zato što ga zbog nečega treba. Roditelju ne treba dijete da bi preko njega ostvarivao vlastite ciljeve. Zato je roditelj ostvarena osoba koja kontinuirano radi na vlastitim ciljevima. Roditelj ima vlastiti društveni život, ima svoje prijatelje i društvene odgovornosti u koje ne upliće dijete. Roditelj ima ispunjen i zanimljiv život i ne treba mu dijete da živi kroz njega. Takav će roditelj moći dati bezuvjetnu podršku djetetu, moći će biti izvorom pozitivne energije i ispunjenja te uzorom kroz koji dijete vidi da je moguće da čovjek bude sretan, odnosno da je sreća prirodna stvar.

No, uloga roditelja prečesto se ne prihvaća u potpunosti i ne igra cjelovito, a ponekad se nadopunjuje ili zamjenjuje ulogama koje ovdje ne spadaju. Fizički (biološki) roditelji predstavljaju u psihološkom smislu dvije izuzetno važne figure u životu djeteta. Zaštita i sigurnost osnovne su njihove funkcije - dijete se mora osjećati fizički sigurnim i njegov opstanak ne smije doći u pitanje. Zatim su roditelji izvor bezuvjetne ljubavi i time simboliziraju ništa drugo nego Boga, odnosno Božju ljubav. Oni dijete prihvaćaju onakvim kakvo jest, pružaju mu podršku, potiču ga na samostalnost ili inspiriraju kreativnost. Istovremeno, htjeli oni to ili ne, roditelji predstavljaju pozitivan ili negativan (ponekad i jedan i drugi istovremeno) uzor vlastitom djetetu. Dijete će se nadovezati na njihove pozitivne osobine i nastojati ih dalje razvijati, ali će u sebi nositi i njihove negativne osobine, jednako kao što će imati tendenciju da ponovi sve njihove greške. Zato

roditelji moraju kontinuirano raditi na sebi.

Ukoliko roditelji nisu ostvarene osobe, projicirat će svoje neostvarene životne težnje u djecu. Međutim, u svim slučajevima u kojima postoji projekcija neostvarenih ciljeva ili težnji roditelja u djecu, dolazi do poremećaja u odnosu. Dijete nikako ne bi smjelo biti sredstvom kompenzacije neostvarenih ambicija jednog ili oba roditelja. Ukoliko je dijete sredstvo nečije kompenzacije, ono nije u stanju živjeti vlastiti život. Ono ili prihvaća namijenjenu mu ulogu pa postaje osobom kakvom se od nje očekuje da bude, ili se povlači iz odnosa (prekida energetske niti) sve dok ga roditelj ne prihvati onakvog kakvo jest, ili je u stalnom konfliktu između ova dva modela. Roditelji tako moraju kontinuirano raditi na ostvarenju vlastitih ciljeva, a ne od djece očekivati da ih nadmaše ili ostvare ono što oni nisu uspjeli.

Odnosi između roditelja također se veoma snažno ogledaju u djeci. Naime, svi će se problemi koji postoje u odnosima između bračnih partnera ogledati na djeci. Za primjer ćemo uzeti već spomenute obiteljske tajne. One mogu biti izvorom velike patnje svim članovima obitelji jer iako naizgled skrivene, pronalaze svoj život u djeci. Na primjer, jedan od roditelja ima vanbračnu ljubavnu aferu. Tajna koju čuva roditelj zaživjet će u djetetu. Ono će možda, naizgled bez nekog očiglednog razloga, popustiti u školi i skrivati svoje loše ocjene pred roditeljima. Jednom kad saznaju da im je dijete postalo lošim đakom, roditelji će biti iznenađeni i neće razumjeti što je to pokvarilo nekada iskren odnos, odnosno utjecalo na probleme s učenjem. Ukoliko odnos između roditelja zahladi, ista će se stvar dogoditi i s djetetom i njegovim odnosima s, na primjer, prijateljima. Zato roditelji moraju kontinuirano raditi na sebi, odnosno na međusobnom odnosu. Obiteljska tajna može usporiti kreativni ili emotivni razvoj djece, stvoriti poteškoće u učenju i devijacije u ponašanju. Zato će čišćenje odnosa između članova obitelji, praćeno oslobađanjem od sputanosti koju izaziva obiteljska tajna proizvesti čitav niz pozitivnih promjena. Povezivanjem će se stvoriti pravi preduvjeti za iscjeljenje obitelji kao sustava. Naime, nakon povezivanja osoba koja čuva tajnu može osjetiti snažan unutarnji poriv da otvoreno kaže ono što je dugo vremena potiskivala ili jednostavno prestane činiti ono što taji od obitelji.

Martyn Carruthers navodi jedan izuzetno zanimljiv primjer obiteljske tajne o kojem se malo govori, a značajno utječe na obiteljske odnose. Riječ je o abortusu. Ukoliko majka izvrši abortus ili je otac u izvanbračnoj vezi s osobom koja je izvršila abortus i to zataji svojoj obitelji, tada će ova tajna živjeti u djetetu. Ako je u obitelji više djece, onda će ova tajna živjeti u najmlađem ili najsenzitivnijem od njih. Naime, dijete se nesvjesno poistovjećuje s dušom abortiranog djeteta i ta će identifikacija živjeti u njemu, manifestirajući se na najrazličitije načine. Dijete postaje sklono mračnim raspoloženjima, melankoliji i depresiji te povlačenju iz odnosa. Ono ponekad postaje opsjednuto smrću i manje zainteresirano za aktivnosti ispunjene kreativnošću i pozitivnom energijom. Takvom djetetu pada imunitet i sklono je čestom razbolijevanju. Dijete obično nije svjesno ove identifikacije, niti je svjesno njezinog uzroka, ali ga intenzivno projicira u okolinu pa u nesvršenosti svijeta, svojih roditelja i nastavnika, društvenih i političkih struktura

pronalzi opravdanje za vlastitu promjenu. Roditelji se pak čude svome djetetu i ne mogu shvatiti u čemu stvar pa ponekad primjenjuju nasilne odgojne metode na koje dijete reagira negativno i takva obitelj se odjednom nađe u velikim problemima. Ovo je još jedan razlog zbog kojeg bi roditelji morali više raditi na unapređenju vlastitih odnosa.

Naime, djeca su amortizeri za sve potisnute sadržaje svijesti vlastitih roditelja. U njima se amortiziraju i ogledaju svi neriješeni obiteljski odnosi, čak i ako je riječ o odnosu između roditelja i njihovih roditelja. Nerazriješeni konflikt između oca i njegove majke koja je u međuvremenu umrla prenosi se na djecu. Sve emocije koje roditelji potiskuju prenose se na djecu. Ukoliko jedan od roditelja igra ulogu žrtve i potiskuje svoju agresivnost, velike su šanse da će njegovo dijete biti agresivno. Dijete izražava agresiju koja nije njegova, ali osjeća neodoljivu potrebu da je izrazi jer jedan ili oba roditelja potiskuju vlastitu ljutnju. Rekli smo, naime, da su ljudi koji tvore obitelj snažno međusobno povezani na svjestan i na nesvjestan način. Zato će energija potisnuta na jednom mjestu svoj ventil naći negdje drugdje. Ako to ne bude energetski sustav osobe koja potiskuje, bit će to netko drugi, obično netko s kime je osoba snažno povezana, a najsnažnije je povezana s vlastitim djetetom.

Karma ovdje u potpunosti gubi bilo kakvu misterioznu dimenziju. Ono što najvjerojatnije jest posljedica negativne karme, jer je duša sama izabrala obitelj u kojoj će naići na određene probleme, ovdje dobiva konkretan oblik. Roditelji potiskuju istinu ili negativna unutarnja stanja i ona žive u djeci. Nerazriješeni obiteljski sukobi prenose se na djecu. Riječ je o izrazito prirodnim zakonitostima, veoma logičnim i jednostavnim kada uzmemo u obzir činjenicu da odnos i povezanost neminovno postoji. Kuda bi energija neke obiteljske tajne uopće mogla otići, ako ne u podsvijest osobe s kojom smo najsnažnije povezani. Zato treba raditi na raščišćavanju odnosa, a ne na potiskivanju obiteljskih problema, s naivnom idejom da će problem tako nestati.

Važnost rada na unaprijeđenju obiteljskih odnosa leži u tome što oni predstavljaju temelj svim drugim odnosima koje osoba u životu ostvaruje. Tako će dodatna edukacija o obiteljskoj povezanosti te o obiteljskim odnosima uopće vjerojatno predstavljati ključ za unaprijeđenje svih oblika društvenih odnosa, od partnerskih preko poslovnih pa sve do političkih. Društvu utemeljenom na skladnim obiteljskim odnosima neće trebati autoritativni predsjednici ili političke partije. Ono će moći biti temeljeno na slobodi pojedinca, na zajedničkim naporima društva da pojedinac ostvari maksimum osobnog potencijala od kojeg će istovremeno i čitavo društvo imati koristi.

Jednako kao što to činimo sa živim ljudima, proces povezivanja može se obaviti i s osobama koje nisu u fizičkom tijelu, dakle s mrtvim članovima obitelji. Osoba koja je napustila fizičku razinu nastavlja svoju egzistenciju u suptilnim sferama. Njeno objektivno postojanje nije

umanjeno smrću fizičkog tijela, dapače, osoba koja je napustila tijelo nastavlja živjeti daleko većim intenzitetom, sviješću i energijom. Zato će svjesna povezanost s takvom osobom donijeti jednako pozitivne efekte kao da je osoba "živa", odnosno u fizičkom tijelu. Međutim, prilikom povezivanja s umrlim članom obitelji treba obratiti pozornost na neke izuzetno bitne prateće procese koji su se možda dogodili u trenutku smrti osobe s kojom se povezujemo. Ukoliko je smrt člana obitelji za nas bila traumatična i još k tome nismo s njime u potpunosti raščistili odnos, moglo se dogoditi da smo se identificirali s umrlom osobom jer je negdje u nama tinjao osjećaj krivice zbog neraščišćenog odnosa. Ta se identifikacija konkretno manifestira kao zadržavanje negativnog tipa vezivanja, neotpuštanje umrle osobe da ode te pružimanje njenih "grijeha", odnosno negativnih osobina na sebe. Mi se u stvari identificiramo s raspadnutim fragmentima njenog astralnog tijela, s njenim negativnim osobinama, odnosno s astralnim entitetima koje je osoba ostavila iza sebe i koji su se u nas naselili. Stoga prilikom povezivanja s umrlom osobom treba provjeriti da li je u trenutku njene smrti došlo do našeg povezivanja s astralnim smećem koje je osoba ostavila iza sebe. Sve negativne osobine s kojima smo se identificirali treba rastvoriti i otpustiti te očistiti entitete koji su se u nas naselili. Tek tada prelazimo na povezivanje, jednako kao što to radimo s bilo kojom živom osobom. Međutim, ponekad povezivanje neće biti dovoljno i možda ćemo pri raščišćavanju obiteljskih odnosa morati primijeniti neku od metoda koje se koriste prilikom rada na čišćenju partnerskih odnosa.

Obiteljska karma

Obiteljska je karma pojam koji označava skup čiste i promjenjive karme svih članova obitelji. Čistu karmu ne možemo mijenjati, ali promjenjivu možemo, čak smo je dužni promijeniti. Promjenjiva karma manifestira se kroz negativne osobine roditelja koji takve svoje osobine na suptilan i obično nesvjestan način nastoje prenijeti na djecu. Tako je suština procesa čišćenja obiteljske karme u prekidu nasljeđivanja negativnih osobina. Negativne osobine, pored toga što stvaraju nepoželjna duševna stanja, privlače i negativne životne okolnosti te je upravo u njima uzrok svim obiteljskim problemima. Najmlađi članovi obitelji bit će amortizeri negativnoj obiteljskoj karmi. Zato će njihova zadaća redovito biti prekidanje lanca negativnog djelovanja ili neuspjeha koji krasí određenu obitelj. Na primjer, u obitelji u kojoj se negativna karma manifestira kroz igre heroja i gubitnika, dijete će imati za zadatak prekinuti karmički lanac time što će preuzeti odgovornost za vlastiti život i time ga kreirati prema vlastitom nahodañju. Kako se negativna karma manifestira kroz naše negativne osobine, a te nam osobine uvelike programiraju roditelji svojim vlastitim osobinama te odgojem, mi ćemo morati pronaći koje su to negativne osobine u nama koje smo preuzeli od svojih roditelja te ćemo ih morati promijeniti kako ne bismo ponovili njihove greške.

Pored postupaka koje sam naveo do sada, način na koji se mogu otkriti te reprogramirati negativne osobine preuzete od roditelja je slijedeći. Treba otkriti koje su, prema našem subjektivnom doživljaju, najnegativnije osobine (slabosti) našeg oca i majke. Te osobine sasvim sigurno imamo i mi, vjerojatno ne na isti način, ali suštinski iste. Njih treba reprogramirati, raditi na njihovom rastvaranju te na kreiranju suprotnih pozitivnih osobina. Zatim treba pogledati kojim se zanimanjima bave naši roditelji. Negativne aspekte njihovih zanimanja treba rastvoriti, a pozitivne kreirati. Mi bismo se, naime, svakako trebali baviti nečim što će predstavljati spoj zanimanja naših roditelja, ali uzdignut oktavu više. Time ćemo odati počast pozitivnim životnim stremljenjima naših roditelja i uistinu učiniti nešto korisno za njih. Oni čitavo vrijeme i očekuju da mi učinimo nešto za njih, ali to nešto neće biti ispunjenje njihovih neostvarenih ambicija, već sudjelovnje u prekidu lanca negativne obiteljske karme, čega naši roditelji obično nisu svjesni. Na primjer, netko čiji su roditelji liječnik i profesorica jezika bavit će se liječenjem i pisanjem o svojim metodama, odnosno učenjem drugih, s time da će liječenje, nasuprot službenom pristupu kojim se čovjek tretira kao materijalni mehanizam, možda poprimiti neki suptilniji oblik kao što je energetsko liječenje. Naime, mi moramo prevladati negativne ili nepoželjne aspekte zanimanja naših roditelja te istovremeno uzdignuti ta zanimanja jednu stepenicu više, odnosno pomaknuti se na ljestvici ciljeva tih zanimanja jedan korak bliže njihovoj izvornoj pozitivnoj intenciji.

Treća stvar koju treba napraviti jest pogledati koje su najviše životne vrijednosti naših roditelja i kako bi izgledala osoba koja bi objedinila u sebi te vrijednosti i živjela u skladu s njima. Najviši ciljevi naših roditelja sasvim će sigurno biti i naši ciljevi, barem tijekom procesa karmičke kompenzacije pa zato treba raditi na njihovom kreiranju. Ovim ćemo postupcima postati svjesni što je to što moramo učiniti, koje pozitivne osobine razviti, koje poslove raditi i koje procese proći da bismo kompenzirali negativnu obiteljsku karmu i time prekinuli obiteljski karmički lanac. Tek tada imat ćemo slobodu razvijati se u nekom novom smjeru, onom koji je samo naš i nema nužno veze s našom prošlošću. Nije ovdje riječ ni o čemu što bismo sami sebi nametnuli - riječ je o stvarima koje ionako osjećamo da trebamo učiniti. Naime, obiteljska karma postoji i nećemo ništa postići poricanjem njenog postojanja. Ona se može precizno analizirati te reprogramirati u dovoljnoj mjeri da osoba postane zadovoljna vlastitim životom. Što je još važnije, jedan od bitnih ciljeva inkarniranja duše upravo je vlastito karmičko pročišćenje prekidanjem lanca negativne obiteljske karme. Zato je ovaj proces i neka vrsta naše dužnosti koju smo sami odabrali.

© Tomislav Budak (travanj 2000.), <http://www.tomislavbudak.com/>

